

Jørn Lier Horst

De fjord

Cold Case Kwartet 2



A.W. Bruna Uitgevers

1

Het was maandag 18 augustus, drie minuten voor tien in de ochtend.

William Wisting werd het grote kantoor binnengeleid. Het zag er anders uit dan hij zich had voorgesteld. Hij had gedacht dat hij indrukwekkend grote meubels, leer en mahonie te zien zou krijgen, maar de inrichting was eenvoudig en praktisch. Een bureau met hoge stapels documenten viel het meest op. Van de bijbehorende stoel waren de armleuningen sleets. Rond de pc stonden familiefoto's van allerlei formaten in verschillende lijsten.

De vrouw die hem in de wachtkamer had ontvangen liep met hem mee naar binnen en zette kopjes, glazen, een kan water en een pot koffie op een tafeltje bij een klein bankstel.

Wisting keek naar buiten terwijl hij wachtte tot ze klaar was. De zon stond al hoog aan de hemel. Langzaam maar zeker verschenen er steeds meer mensen op de Karl Johans gate.

De vrouw uit de wachtkamer hield het lege dienblad voor haar borst, knikte, glimlachte en vertrok.

Bijna twee uur geleden had hij het verzoek gekregen om te komen. Hij had de procureur-generaal nog nooit ontmoet. Hij had hem weleens op een congres over de kwaliteit van het researchewerk horen spreken, maar hem nog nooit persoonlijk gesproken of de hand gedrukt.

Johan Olav Lyngh was een grote man met grijs haar en een grof gezicht. De rimpels en de staalblauwe ogen wekten de indruk dat hij al het nodige had meegemaakt. 'Laten we gaan zitten,' zei hij met een handgebaar.

Wisting nam op de bank tegen de wand plaats.

‘Koffie?’

‘Ja, graag.’

De procureur-generaal schonk in. Zijn hand beefde een beetje; het was geen teken van angst of onrust, maar moest met zijn leeftijd te maken hebben. Johan Olav Lyngh was tien jaar ouder dan Wisting en stond al eenentwintig jaar aan het hoofd van het Openbaar Ministerie. In een tijd waarin alle bekende structuren bij de politie aan veranderingen onderhevig waren, leek Lyngh de vertegenwoordiger te zijn van wat blijvend en veilig was. Iemand die niet van koers veranderde op aanwijzing van adviseurs die de publieke sector volgens bedrijfseconomische principes wilden bestieren.

‘Fijn dat je kon komen,’ zei hij. ‘Op zo’n korte termijn.’

Wisting pakte zijn kopje koffie en knikte. Hij had geen idee waarom hij hier was, maar begreep dat het komende gesprek zeer gevoelige informatie zou bevatten.

De procureur-generaal schonk zich water in en nam een slok, alsof hij een brok in zijn keel moest wegslikken. ‘Bernhard Clausen is dit weekend overleden,’ begon hij.

Wisting kreeg een gevoel van onbehagen in zijn buik en een bang voorgevoel. Bernhard Clausen had voor de Arbeiderspartij in het parlement gezeten, maar was met pensioen. Hij had in diverse regeringen ministersposten bekleed. Grote delen van de zomer bracht hij in Stavern door. Op vrijdag was hij in een restaurant in de buurt van de haven niet lekker geworden. Een ambulance had hem naar het ziekenhuis gebracht, maar op zaterdag liet het partijkantoor weten dat hij op de leeftijd van achtenzestig jaar was gestorven.

‘Ze zeiden dat hij een hartstilstand had gehad,’ merkte Wisting op. ‘Is er een reden om aan iets anders te denken?’

De procureur-generaal schudde zijn hoofd. ‘In het ziekenhuis kreeg hij opnieuw een infarct,’ legde hij uit. ‘Later vandaag wordt er nog wel sectie verricht, maar niets wijst erop dat het geen natuurlijke dood zou zijn.’

Wisting hield zijn koffiekopje in zijn hand terwijl hij op het vervolg wachtte.

‘De partijsecretaris nam gisteravond contact met me op,’ vertelde de procureur-generaal. ‘Hij was in het ziekenhuis toen Clausen stierf.’

De procureur-generaal had het over Walter Krom, die leiding gaf aan de partijorganisatie. ‘Na de dood van Clausens zoon was er geen directe familie meer. Krom stond als naaste verwant genoteerd. Hij ontfermde zich over de spullen die Clausen bij zich had toen hij naar het ziekenhuis ging, waaronder de sleutel van zijn vakantiewoning in Stavern.’

Wisting wist waar het huisje stond. Toen Clausen minister van Buitenlandse Zaken was, had het deel uitgemaakt van de politieplanning voor het beveiligen van objecten. Het lag helemaal aan de rand van het bebouwde terrein bij natuurreservaat Hummerbakken, dat zich strikt genomen dicht bij Helgeroa dan bij Stavern bevond.

‘Gisteren is Krom naar de vakantiewoning gegaan; hij wilde eigenlijk vooral controleren of de ramen dicht en de deuren op slot zaten, maar ook kijken of er geen partijgevoelige papieren lagen. Hoewel Clausen met pensioen was, maakte hij nog wel deel uit van een adviesgroep rond het partijbestuur.’

Wisting schoof een stukje naar voren op zijn stoel. ‘Wat heeft hij gevonden?’ vroeg hij.

‘Het is een oude vakantiewoning van royaal formaat,’ ging de procureur-generaal verder, alsof hij tijd nodig had om tot de kern van de zaak te komen. ‘Clausens schoonvader heeft het in de jaren vijftig gebouwd en toen Clausen tot de familie toetrad, heeft hij meegeholpen om het uit te bouwen. Je moet weten dat hij aanvankelijk werkte als betontimmerman en ijzerbinder voordat hij fulltime de politiek in ging.’

Wisting knikte. Bernhard Clausen behoorde tot de oude garde van de partij en was een van de weinige politici binnen de Arbeiderspartij die een achtergrond als ambachtsman had.

Door zijn vakbondsactiviteiten was zijn belangstelling voor de politiek gewekt.

‘Het huisje werd verbouwd voor een grote familie, met kinderen en kleinkinderen. In totaal waren er zes slaapkamers.’

De procureur-generaal streek een vouw uit zijn grijze pantalon. ‘Een van de kamers zat op slot,’ vervolgde hij. ‘Krom had de sleutel en ging naar binnen. Het was een van de kleinste vertrekken, met slechts één stapelbed. Hierop stonden kartonnen dozen, hoeveel het er waren weet ik niet. Walter Krom heeft ze doorzocht. Ze zaten vol geld, contanten.’

Wisting rechtte zijn rug. Terwijl hij naar het verhaal luisterde, waren zijn gedachten allerlei kanten opgegaan, maar dit had hij niet voorzien. ‘Kartonnen dozen met geld?’ vroeg hij. ‘Waar hebben we het hier over? Hoeveel?’

‘Buitenlandse valuta,’ zei de procureur-generaal. ‘Euro’s en dollars. Naar schatting vijf miljoen van elk.’

Wisting opende zijn mond, maar moest naar woorden zoeken. ‘Tien miljoen Noorse kronen?’

De procureur-generaal schudde zijn hoofd. ‘Vijf miljoen euro en vijf miljoen dollar,’ corrigeerde hij.

Wisting probeerde het totaal te berekenen. Het moest gaan om zo’n tachtig miljoen kronen. ‘Waar komt dat vandaan?’ vroeg hij.

De procureur-generaal maakte een machteloos gebaar en uit zijn gezichtsuitdrukking bleek dat het een mysterie was. ‘Daarom heb ik je gevraagd hier te komen,’ antwoordde hij. ‘Ik wil dat jij dat uitzoekt.’

Er viel een stilte. Wisting keek uit het raam, naar de domkerk van Oslo.

‘Jij bent plaatselijk bevoegd,’ vervolgde de procureur-generaal. ‘De vakantiewoning ligt in jouw politiedistrict en bovendien ben jij er geschikt voor. Het moet een vertrouwelijk onderzoek worden. Dit is een buitengewoon gevoelige zaak. Bernhard Clausen is vier jaar lang minister van Buitenlandse Zaken geweest en was een centrale figuur in de commissie

voor militaire aangelegenheden. Er kunnen nationale belangen mee gemoeid zijn.'

Wisting dacht na over de betekenis daarvan. Clausen was verantwoordelijk geweest voor beslissingen die van invloed waren op de Noorse relatie met vreemde mogendheden.

'Ik heb je commissaris verzocht je van alle overige taken vrij te stellen, zonder hem te vertellen waaraan jij gaat werken,' ging de procureur-generaal verder terwijl hij overeind kwam. 'Je zult vrije toegang krijgen tot alle financiële en vakinhoudelijke middelen. De laboratoria van de Landelijke Recherche zullen alle gewenste onderzoeken de hoogste prioriteit geven.' Hij liep naar het bureau en pakte een grote envelop.

'Waar is het geld nu?' wilde Wisting weten.

'Dat bevindt zich nog in de vakantiewoning,' antwoordde de procureur-generaal en hij gaf Wisting de envelop.

Wisting voelde dat er onder andere een sleutelbos in zat.

'Ik wil dat je een klein team van gekwalificeerde mensen samenstelt en dat leidt,' zei de procureur-generaal en hij bleef staan. 'Krom heeft Georg Himle op de hoogte gesteld. Hij was minister-president toen Clausen in de regering zat. Verder weet niemand er iets van en dat moet zo blijven.'

Wisting begreep dat de bijeenkomst op zijn eind liep en stond op.

'Het huisje is voorzien van een alarm uit de tijd dat Clausen in de regering zat. Er is een nieuwe code geïnstalleerd, zowel voor de vakantiewoning als voor zijn woonhuis. Die zit daarin,' legde de procureur-generaal uit en hij wees op de envelop. 'Ik stel voor dat je je allereerst over het geld ontfermt.'

2

Toen Wisting voor het grote gebouw in het centrum van de stad stond, sloeg de warmte van de nazomer vol in zijn gezicht. Hij haalde diep adem, stak de Karl Johans gate over en liep regelrecht naar de parkeergarage waar zijn auto stond. Voordat hij wegreed, liet hij de inhoud van de envelop op de stoel naast zich vallen.

De nieuwe code van het alarm was 1705. Behalve de sleutelbos zaten er een zwarte leren portefeuille, een gouden horloge, een mobiele telefoon en een paar losse munten in de envelop. Dat waren de spullen die Bernhard Clausen bij zich had gehad toen hij in het ziekenhuis aankwam.

De telefoon was een oud type. Solide en functioneel, met een grote batterijcapaciteit. De batterij was nog niet leeg. De display gaf aan dat er twee gemiste oproepen waren, maar er stond niet van wie die kwamen.

Hij legde de mobiel aan de kant en keek naar de portefeuille. Die zat vol krassen en was versleten, een beetje kromgebogen. Hij maakte hem open en vond vier verschillende creditcards, een rijbewijs, een verzekeringspolis, klantenkaarten van diverse hotelketens en een lidmaatschapskaart van de Arbeiderspartij. In het bankbiljettenvakje ontdekte hij zevenhonderd kronen, enkele kwitanties en een visitekaartje van een journalist van *Aftenposten*. Achter een plastic hoesje zaten een paar foto's van zijn overleden vrouw en zoon.

Lisa Clausen was overleden toen haar man minister van Volksgezondheid was. Dat moest minstens vijftien jaar geleden zijn, maar Wisting herinnerde zich de aandacht die de me-

dia eraan hadden geschonken. Ze werkte bij de grootste vakbond van het land en er werd een zeldzame vorm van kanker bij haar vastgesteld. Er bestond een experimentele en kostbare behandeling die niet door de Noorse zorgautoriteit was goedgekeurd. Als minister van Volksgezondheid was Bernhard Clausen indirect verantwoordelijk voor het feit dat zijn vrouw geen levensverlengende behandeling kreeg.

Ze was een paar jaar jonger dan haar man. Hun zoon moest destijds halverwege de twintig zijn geweest. Een jaar later kwam hij bij een verkeersongeval om het leven. In korte tijd werd Bernhard Clausen door twee tragedies getroffen. Een tijdlang verdween hij uit het politieke beeld en het openbare leven, waarna hij als minister van Buitenlandse Zaken terugkeerde.

Wisting stopte de telefoon, de sleutels en de portefeuille terug in de envelop en wierp een blik op het gouden horloge. De band was ook van goud, in elk geval verguld. Op de wijzerplaat stond het rode logo van de Arbeiderspartij.

Hij dacht een paar seconden lang na. Vervolgens deed hij ook het horloge weer in de envelop en startte zijn auto.

De eerste die hij nodig had, was Espen Mortensen. Hij was een ervaren technisch rechercheur, een practicus die zijn vak verstond, maar ook daadkrachtig en veelzijdig bleek. Bovendien was hij loyaal, iemand van wie Wisting zeker wist dat hij niet met anderen zou praten. Wisting had hem die ochtend vroeg in de gangen van het politiebureau zien lopen en hij wist dus dat Mortensen na een vakantie van drie weken terug was.

Hij volgde het bord naar de E18 en verliet de hoofdstad, waarna hij Mortensen belde.

Die leek druk bezig toen hij opnam.

‘Heb je alweer een overzicht van wat er allemaal speelt, na je vakantie?’ vroeg Wisting.

‘Nog niet helemaal,’ antwoordde Mortensen. ‘Er lag hier een heleboel te wachten.’

‘Laat dat dan maar liggen,’ zei Wisting. ‘Ik heb je ergens bij nodig.’

‘O?’

‘Over anderhalf uur ben ik terug in Larvik,’ legde Wisting uit en hij wierp een blik op het dashboardklokje. ‘Neem je technische apparatuur mee en kom naar me toe op de parkeerplaats bij sporthal Stavernhallen, dan vertrekken we vanaf daar.’

‘Wat is er aan de hand?’ wilde Mortensen weten.

‘Dat vertel ik je straks,’ antwoordde Wisting. ‘Praat hier met niemand over.’

‘En Hammer?’

Nils Hammer was de tweede in rang op de afdeling en droeg de verantwoordelijkheid wanneer Wisting afwezig was.

‘Ik zal met Hammer praten,’ antwoordde Wisting. Hij beëindigde het gesprek en zocht Hammers nummer op.

‘Ik heb iets te doen waardoor ik er een tijdje niet ben,’ deelde hij mee. ‘Jij moet de afdeling zolang leiden.’

‘Wat heb je dan te doen?’ wilde Hammer weten.

‘Een zaak op hoog niveau.’

Hammer wist wel dat hij niet door moest vragen. ‘Hoe lang gaat dat duren?’

‘Geen idee,’ antwoordde Wisting. ‘In de beginfase neem ik Mortensen mee. Komende week hoef je niet op hem te rekenen.’

Hij wist dat dit Hammer in een moeilijke situatie bracht. Er waren al nauwelijks voldoende mensen.

‘Prima,’ antwoordde Hammer. ‘Moet ik verder nog iets weten?’

Wisting vertrouwde Hammer. Wat hij vertelde bleef tussen hen, maar er was geen reden om hem verder te informeren. Ze stonden niet tegenover een concrete bedreiging of direct gevaar wat onmiddellijke assistentie noodzakelijk kon maken.

‘Ik weet zelf ook nog niet veel,’ gaf hij toe.

‘Prima,’ zei Hammer nogmaals. ‘Ik ben hier als je nog iets nodig hebt.’

Toen Wisting het gesprek beëindigde, ging automatisch de autoradio aan. Hij zette hem uit, waarna alleen het gebrom van

de motor en het regelmatige geluid van de wielen op het asfalt nog te horen waren. Er kwamen al ideeën in zijn hoofd op over de vraag waar het geld vandaan kwam.

Bernhard Clausen was een partijveteraan met een lange politieke carrière en had talloze keren een machtsstrijd moeten leveren. Hij had altijd sympathie gekoesterd voor de Verenigde Staten. Tijdens de oorlog in Irak vond hij dat Noorwegen de geplande aanval van de VS diende te steunen. Dat zorgde voor onenigheid in de regering en Clausen leed een nederlaag toen werd besloten dat Noorwegen niet aan de aanvalsoorlog ging deelnemen, maar na afloop militairen zou sturen om mee te werken aan de stabilisatie van het land. Daarna was hij als hoofd van de parlementaire commissie voor militaire aangelegenheden een centrale figuur toen een afspraak met Zweden werd afgekeurd en er in plaats daarvan werd overeengekomen om in Amerika geproduceerde gevechtsvliegtuigen voor Defensie aan te schaffen. De overeenkomst was op termijn meer dan veertig miljard kronen waard.

Wisting kromde zijn vingers om het stuur. Geld was vaak de bron van alles wat riekte naar inhaligheid, corruptie en machtsmisbruik. Dit zou een onderzoek op een heel ander niveau worden dan hij gewend was, maar hij had het allerbeste uitgangspunt. Hij had het geld. Geld liet altijd sporen na. Je hoefde dat alleen maar naar de bron terug te volgen.

3

De anonieme, witte bestelbus met de apparatuur van Mortensen stond in de schaduw voor de sporthal geparkeerd. Mortensen zat achter het stuur een appel te eten.

Wisting parkeerde zijn auto, stapte uit en liep naar de bestelbus waarvan het raampje openstond. Een paar jongens waren op het kunstgrasveld aan het voetballen. ‘We gaan naar de vakantiewoning van Bernhard Clausen,’ zei hij.

Mortensen vloekte en gooide het klokhuis op de vloer voor de passagiersstoel.

‘Het gaat niet om een sterfgeval,’ haastte Wisting zich eraan toe te voegen. ‘Het betreft iets anders.’ Hij vertelde over zijn ontmoeting met de procureur-generaal eerder op de dag en wat de partijsecretaris had gevonden. ‘Ik weet de weg,’ zei hij. ‘Rij maar achter me aan.’ Hij keerde terug naar zijn eigen auto en keek in de achteruitkijkspiegel om er zeker van te zijn dat Mortensen hem volgde, waarna hij op weg ging naar Helgeroa.

De bebouwing werd spaarzamer en even later waren ze omringd door golvende korenvelden. Na enkele kilometers sloeg hij af, in de richting van de kust en het terrein met vakantiewoningen. In het oude asfalt zaten scheuren en hier en daar staken er stenen doorheen. Op een kruising moest hij de kaart op het scherm van zijn mobiel raadplegen waarna hij een smallere grindweg op reed. Ze stopten ten slotte voor een okerkleurig huis met een grijs leistenen dak en een glazen veranda die uitzag op het water.

Voor de woning stond een auto. Een oudere Toyota, waarschijnlijk van Clausen. Hij was vrijdag met een partij- en leef-

tijdgenoot meegereden naar het restaurant in Stavern.

Wisting zette zijn auto een klein stukje verderop, zodat Mortensen de bestelbus vlak naast de deur kon parkeren. Hij haalde de sleutelbos uit de envelop en begaf zich naar het huis. Een wimpel wapperde traag boven in een vlaggenstok. Vanaf het water was het geluid van een motorboot te horen.

De naburige huisjes stonden zo ver weg dat ze geen inblik in dat van Clausen hadden. Oude, kromgebogen dennen wierpen schaduwen. Een grasvlakte strekte zich ruim vijftig meter uit naar de kale rotsen en een ondiepe baai. Twee kinderen lagen op hun buik op een steiger met vislijnen in het water. Boven hen stond een wolkenbank onbeweeglijk aan de hemel.

Wisting liep naar de voordeur, zocht tussen de sleutels en vond meteen de goede.

Het alarmpaneel knipperde en liet regelmatige piepjes horen. Wisting toetste de code in en een ledje lichtte groen op.

Aan een rij knaapjes naast het bedieningspaneel van het alarm hingen twee jassen. Op de vloer stonden een paar rubberlaarzen en sandalen.

Binnen was er een gecombineerde woonkamer en keuken. Enkele vliegen zoemden rond een pan op het fornuis. Op het aanrecht stond een bord met etensresten. In een hoek van de kamer bevond zich een grote open haard. Een deur leidde naar de veranda en vanaf daar liep een brede trap naar de buitenplaats. Aan de ene wand hing een grote foto van Clausen, gekleed in een net hemd, een bijl stak in het hakblok. Clausen veegde zweet van zijn voorhoofd met een geruite zakdoek. Het was een iconische foto geworden die bij tal van gelegenheden was gebruikt. Normaal gesproken droeg Bernhard Clausen een pak, maar in deze andere kledij herinnerden de mensen zich hem. Een ambachtsman die de bakermat van de partij vertegenwoordigde. Hij sprak zowel werknemers als de hogere lagen in de samenleving aan. Dat maakte hem buitengewoon belangrijk voor de partij en de aanstaande verkiezingsstrijd zou niet hetzelfde zijn zonder hem.

De andere foto's aan de wand waren kleiner, maar toonden Clausen samen met andere mensen die hij had ontmoet, vooral in zijn tijd als minister van Buitenlandse Zaken: Nelson Mandela, Vladimir Poetin, Dick Cheney, Gerhard Schröder, Jimmy Carter met de Nobelprijs voor de Vrede en Noorse premiers. Op de foto's was zijn grijze haardos wat voller dan in de laatste jaren, maar de staalblauwe blik was nog dezelfde.

Vanaf de woonkamer liep een hal met deuren naar slaapkamers aan weerszijden. De dichtstbijzijnde was duidelijk door Bernhard Clausen gebruikt. Het bed was opgemaakt. Op het nachtkastje lag een boek en op een stoel lagen opgevouwen kleren. Op de vloer stond een zwarte reistas. Iets verderop in de gang bevond zich een kleine badkamer.

Helemaal achterin was de kamer waar ze naar zochten. Er hing een andere geur dan in de rest van het huis. Het was er droog en stoffig, warm en bedompt. Aan de wanden zaten gelakte grenen schrootjes en er waren een stapelbed, een nachtkastje en een inbouwkast in de muur met de kamer ernaast. Aan de schrootjes hingen posters. Diverse idolen uit de jaren negentig zij aan zij met aanplakbiljetten vol politieke leuzen. Nirvana, U2 en Metallica samen met *Standvastige koers*, *Veiligheid in het leven van alledag* en *Als welzijn het belangrijkste is*. Op de vloer lag een viltkleed. Aan het voeteneind van de bedden bevond zich een raam met dunne bloemetjesgordijnen. Het raam zelf was verduisterd met een luik aan de buitenkant. Er waren wel twee ventilatiekleppen aangebracht, hoog in de muur.

In totaal waren er negen kartonnen dozen. Vier op het onderste stapelbed en vijf op het bovenste. Op het onderste bed stond ook een benzineblik voor een boot, met een slang, een pomp en een verbindingstuk voor een buitenboordmotor.

De dozen verschilden van formaat en vorm. Een paar ervan waren van die bananendozen die je in de supermarkt kon krijgen als je erom vroeg.

Mortensen bracht zijn fotoapparatuur in gereedheid. Wisting drukte zich tegen de wand en liep wat heen en weer om

Mortensen niet te hinderen wanneer die vanuit diverse hoeken fotografeerde. Daarbij kwam hij per ongeluk met zijn schouder tegen een oude verkiezingsposter, waardoor die scheurde en naar binnen boog. Achter de poster zat een rond gaatje van een centimeter groot. Wisting drukte zijn oog ertegen. Hij zag niets, maar ontdekte nóg een gaatje.

‘Wat heb je daar?’ vroeg Mortensen. ‘Kijkgaten?’

‘Ik weet het niet,’ antwoordde Wisting en hij haalde de hele poster weg.

Die verborg nog eens twee openingen. Hij pakte een pen uit zijn overhemdzakje, stak hem naar binnen en stootte op dun papier.

Mortensen richtte zijn camera op de wand. Wisting liep de hal in en ging de naastgelegen kamer binnen. Ook daar hing oud verkiezingsmateriaal. *Sociaaldemocratie omdat we elkaar nodig hebben. Nieuwe groei voor Noorwegen. Ouderen en gezondheid voorop.*

Hij haalde een poster weg waarop werd opgeroepen om *JA tegen de EU* te stemmen. Erachter zaten vier gaten waardoor verschillende delen van de kamer aan de andere kant te zien waren.

Mortensen was naar Wisting toe gekomen. ‘Bijzonder,’ luidde zijn commentaar en hij bracht zijn camera op ooghoogte.

‘Laten we verdergaan,’ zei Wisting. Hij keerde terug naar het vertrek met het geld.

Mortensen pakte een paar latexhandschoenen. Hij trok ze aan, waarna hij een van de dozen pakte en op de vloer zette. Die was zwaar, zwaarder dan een doos met kopieerpapier. Er had ooit een computer van Siemens Nixdorf in gezeten.

De kleppen waren met brede, bruine verpakkingstape dichtgeplakt geweest. Wisting wist niet of de partijsecretaris de dozen had opengesneden of dat Clausen het zelf had gedaan. Hij sloeg de kleppen opzij. De doos zat vol Amerikaanse biljetten van honderd dollar, waarvan een deel met grijs paktouw omwikkeld was. Het waren geen keurige stapeltjes, het leek er

meer op dat ze in alle haast in de doos waren gestopt.

Wisting trok ook handschoenen aan, pakte een stapeltje en schatte dat er honderd biljetten in zaten. Tienduizend dollar. In de doos zaten zo'n tweehonderd stapels: twee miljoen.

Hij legde het geld terug, haalde een doos van het bovenbed en opende hem. Hierin zaten stapels eurobiljetten van verschillende waarden: twintig, vijftig en honderd euro.

Mortensen deed een stap naar achteren, alsof hij overzicht nodig had om tot zich door te laten dringen wat ze hadden gevonden. 'Die moeten hier jarenlang hebben gestaan,' zei hij. 'Alles zit onder het stof. Het lijkt er niet op dat hij er iets van heeft gebruikt.'

Wisting was het met hem eens. Niets aan Bernhard Clausen had erop geduid dat hij ruim in de slappe was zat. Hij maakte altijd de indruk een gezapig leven te leiden.

Mortensen deed weer een stap naar voren en tilde een stapel biljetten op. 'Kan dit de een of andere geheime geldreserve zijn die hij als minister van Buitenlandse Zaken in beheer had?' opperde hij. 'Geld dat gebruikt moest worden om aan terroristische organisaties te betalen voor Noorse soldaten die gegijzeld werden of zoiets?'

Wisting haalde zijn schouders op. Dat was een mogelijkheid. Voor dat soort crises was geld voorradig, maar dat werd vast en zeker niet bewaard in kartonnen dozen in de vakantiewoning van een gepensioneerde politicus.

Hij opende een kast en vond stapels oude kranten en tijdschriften. Een plank stond vol verschillende spuitbussen, van insectenverdelger tot haarlak. Onder in de kast zag hij twee vaten met propaangas. Wisting boog zich voorover en keek onder het bed. Daar stonden nog eens twee blikken met benzine en nog een kartonnen doos. Er wervelde stof omhoog toen hij de doos tevoorschijn trok.

Er zaten oude stripalbums in. Hij pakte een paar van de bovenste en ontdekte enkele pornobladen met Duitse tekst op de voorpagina. Hij liet ze liggen, schoof de doos terug, kwam

overeind en veegde zijn handen af. ‘Laten we beginnen,’ zei hij met een knikje naar de stapelbedden. ‘We registreren en documenteren alles en dan nemen we het mee.’

‘Waar laten we het dan?’ vroeg Mortensen.

‘Bij mij thuis,’ antwoordde Wisting.

‘Bij jou thuis?’ vroeg Mortensen. ‘Ben je van plan de dozen daar te bewaren?’

‘Tijdelijk,’ zei Wisting. ‘Tot we weten waar dit eigenlijk om gaat.’

‘Dan hoop ik dat je een fatsoenlijk inbraakalarm hebt,’ merkte Mortensen op.

Wisting pakte zijn telefoon en liet de kamer aan Mortensen over, zodat hij niet in de weg liep terwijl zijn collega de dozen verzegelde en markeerde.

Hij trok de handschoenen uit, ging naar buiten en liep naar de kant van het huis die op zee uitkeek. Tegen een rotspartij was een plekje gemaakt om in de luwte te zitten, met een vuurplaats, een barbecue, een lange tafel en verwarmingslampen. Wisting ging met zijn rug naar het huis staan en scrollde op zijn mobiel door zijn lijst met contacten. Die was lang. Er stonden mensen in met wie hij al jaren niet had gesproken. Ten slotte vond hij degene die hij zocht en koos het privénummer.

Olve Henriksen en hij kenden elkaar al een eeuwigheid. Ze hadden tegelijkertijd bij de politieacademie gesolliciteerd, maar Olves gezichtsvermogen was te slecht geweest om toegelaten te worden. Tegenwoordig was hij eigenaar van een van de grootste beveiligingsbedrijven van het land, die allerlei soorten beveiliging aanbood, van portiersdiensten tot het begeleiden van waardetransporten. Hij verdiende waarschijnlijk drie keer zoveel als Wisting.

‘Ik heb een inbraakalarm nodig,’ zei hij.

Olve Henriksen stelde voor dat een monteur hem zou bellen voor een afspraak om te kijken wat er nodig was.

‘Ik moet het vandaag hebben,’ onderbrak Wisting hem voordat Henriksen nog meer kon zeggen.

‘Ik begrijp het,’ zei Henriksen.

Er viel een stilte. Wisting wachtte. Kleine zwarte mieren liepen op een pad voor zijn voeten over de leisteenplaten en verdwenen in een spleet in de muur.

‘Ik kan om vier uur iemand naar je toe sturen,’ bood Henriksen ten slotte aan.

Wisting bedankte hem en noemde zijn adres. ‘Er is nog iets,’ bedacht hij ineens.

‘Ja?’

Wisting wachtte even, bang dat Olve Henriksen één en één bij elkaar zou optellen, maar kwam toen tot de conclusie dat de man sowieso discreet zou zijn. ‘Heb je een machine die bankbiljetten kan tellen?’ vroeg hij.

‘Die hebben we op de telcentrale,’ bevestigde Henriksen.

‘Is die verplaatsbaar?’ vroeg Wisting.

‘We hebben er drie,’ was het antwoord. ‘Twee zijn vervoerbaar. En we hebben er een als reserve.’

‘Kan ik hem lenen?’

‘Je kunt hiernaartoe komen met het geld,’ stelde Henriksen voor.

‘Liever niet,’ zei Wisting. ‘Ik kan de machine komen halen.’

‘Prima.’

Ze spraken de tijd en de plaats af, waarna Wisting terugkeerde naar de vakantiewoning.

Mortensen zat op een stoel in de woonkamer in het gastenboek te bladeren, met de handschoenen nog aan.

‘Hans Christian Mukland is hier verleden week geweest,’ zei hij en hij liet een handtekening op een van de laatste bladzijden zien. ‘Hij was minister van Justitie toen ik op de politie-academie zat.’

Wisting nam het boek van hem over.

‘Er staan nóg vier boeken in de kast,’ zei Mortensen wijzend. ‘Iedereen die hier sinds de jaren vijftig op bezoek is geweest, heeft er een vriendelijk woord in geschreven.’

Wisting bladerde wat heen en weer. Bekende politici hadden

de datum genoemd waarop ze op bezoek waren geweest en korte mededelingen geschreven. Op een paar plaatsen waren foto's geplakt van bijeenkomsten in de luwte van de vakantie-woning of rond de eettafel. 'We nemen ze mee,' zei hij.

Toen ze een auto hoorden, wisselden ze een blik van verstandhouding. Wisting liep naar de deur, schoof het gordijn voor het raampje opzij en keek naar buiten. Een grote, zwarte SUV stond op het punt op het terrein voor het huisje te keren.

'Komt er iemand aan?' vroeg Mortensen.

Wisting schudde zijn hoofd. De auto reed weg. Hij zag niet goed genoeg om het kenteken te kunnen onderscheiden.

'Hij vertrekt weer,' zei hij en hij keek de auto na. 'Vermoedelijk gewoon een toevallige automobilist die verkeerd is gereden. Het huis ligt immers aan het eind van de weg.'

'Of een nieuwsgierig iemand die heeft gehoord dat Clausen dood is,' suggereerde Mortensen. 'Zullen we de dozen naar buiten dragen?'

Wisting knikte en trok een nieuw paar handschoenen aan.

Mortensen had een plastic zak over elke doos getrokken en ze droegen ze allemaal naar de auto.

'Ik moet zijn vingerafdrukken hebben,' zei Mortensen en hij zette de eerste doos neer. 'Dan kan ik zien of ook iemand anders aan het geld heeft gezeten.'

'Hij ligt in het ziekenhuis van Ullevål,' merkte Wisting op. 'Dat regelen we morgen.'

'We hebben ook een biologisch monster nodig, voor een DNA-profiel,' zei Mortensen.

Wisting knikte. 'Dat doen we dan ook meteen,' zei hij en hij bleef buiten om hun auto's in de gaten te houden terwijl Mortensen de rest van de dozen haalde.

Een mild briesje vanaf zee deed een struik met wilde frambozen ritselen. Op het pad bij het water liepen een man met een vishengel en een jongen in een rood reddingsvest. Een vrouw trok haar hond naar zich toe toen ze haar passeerden. Een stukje verderop begroette ze een man in een donkere

broek, een licht overhemd met korte mouwen en met een zonnebril op.

Mortensen verscheen met de laatste doos. 'We moeten later teruggaan voor een nadere inspectie,' zei hij, een hoofdbeweging makend. 'Hij heeft een groot bureau waarvan de laden vol handgeschreven notities zitten. Er kunnen zaken van belang bij zitten die ons op het goede spoor kunnen zetten.'

Wisting knikte en wierp een blik op het huis. 'Wacht,' zei hij. Hij ging naar binnen, naar de pan op het fornuis en wuifde een paar vliegen weg. Er leek een of andere stoofpot in te zitten. Hij pakte een plastic zakje en schraapte de inhoud daarin. Daarna zette hij de pan in de gootsteen en vulde hem met water. Vervolgens opende hij de koelkast, pakte alle etenswaren bij elkaar en goot het restant van een pak melk weg. Hij nam alle afval mee naar buiten, stelde de alarminstallatie in werking en deed de deur achter hen op slot.